

سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران  
، قبال سوء قصد به جان مقامات رسمی داخلی و خارجی  
با مطالعه در کنوانسیون های بین المللی

نویسنده: عباس قدیمی

بهار ۱۳۹۶

|                      |                                                                                                                                              |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه:             | قدیمی، عباس، ۱۳۶۷ اردیبهشت -                                                                                                                 |
| عنوان و نام پدیدآور: | سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران در قبال سوء قصد به جان مقامات رسمی داخلی و خارجی با مطالعه در کنوانسیون‌های بین‌المللی / نویسنده عباس قدیمی. |
| مشخصات نشر:          | تهران: پژواک عدالت، ۱۳۹۶.                                                                                                                    |
| مشخصات ظاهری:        | ۲۱۶ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.                                                                                                                        |
| شابک:                | 978-600-97543-3-5: ۱۲۰۰۰۰ ریال                                                                                                               |
| وضعیت فهرست نویسی:   | فیبا                                                                                                                                         |
| یادداشت:             | کتابنامه: ص. [۲۰۵] - ۲۱۶.                                                                                                                    |
| موضوع:               | ترور -- ایران                                                                                                                                |
| موضوع:               | Assassination -- Iran                                                                                                                        |
| موضوع:               | سوء قصد -- ایران                                                                                                                             |
| موضوع:               | Attempted assassination -- Iran                                                                                                              |
| موضوع:               | ترسیم سیاسی -- اردن                                                                                                                          |
| موضوع:               | Political crimes and offenses -- Jordan                                                                                                      |
| موضوع:               | حقوق جنایی -- ایران                                                                                                                          |
| موضوع:               | Criminal law -- Iran                                                                                                                         |
| موضوع:               | حقوق بین‌الملل                                                                                                                               |
| موضوع:               | International law                                                                                                                            |
| رده بندی کنگره:      | ۱۳۹۶ س۹ق/۷۶۲۷۸                                                                                                                               |
| رده بندی دیویی:      | ۳۶۴/۱۵۲۴۰۹۵۵                                                                                                                                 |
| شماره کتابشناسی ملی: | ۴۷۱۲۹۲۰                                                                                                                                      |

سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران در قبال سوء قصد به جان مقامات رسمی داخلی و خارجی با مطالعه در کنوانسیون‌های بین‌المللی

نویسنده: عباس قدیمی

ناشر: پژواک عدالت  
صفحه‌آرا: نوشین رواقی  
نوبت چاپ: اول  
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه  
قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

## فصل اول

مفاهیم پایه و اساسی

۱۰

۱۳

- مبحث اول: سیاست جنایی ..... ۱۴
- گفتار اول: تعریف سیاست جنایی ..... ۱۵
- گفتار دوم: تحولات سیاست جنایی ایران پس از انقلاب اسلامی ..... ۱۷
- مبحث دوم: سوء قصد ..... ۱۸
- گفتار اول: معنای لغوی ..... ۱۸
- گفتار دوم: مفهوم حقوقی ..... ۲۰
- مبحث سوم: تروریسم ..... ۲۲
- گفتار اول: تعریف عمومی و واژه‌ی ترور ..... ۲۴
- گفتار دوم: مفاهیم مختلف تروریسم ..... ۲۷
- گفتار سوم: سیر تاریخی تروریسم ..... ۳۰
- گفتار چهارم: تقسیم بندی تروریسم ..... ۳۴
- گفتار پنجم: تروریسم در اسناد بین‌المللی ..... ۳۴
- مبحث چهارم: مصونیت ..... ۳۶
- گفتار اول: مصونیت دیپلماتیک ..... ۳۷
- گفتار دوم: مصونیت سران دولتها ..... ۳۹

## فصل دوم

عناصر تشکیل دهنده

جرم سوء قصد به جان

مقامات و ویژگی‌های

مجنی علیه جرم

۴۱

- مبحث اول: سوء قصد به جان مقامات رسمی داخلی ..... ۴۳
- گفتار اول: عنصر قانونی ..... ۴۴
- گفتار دوم: عنصر مادی ..... ۴۶
- گفتار سوم: عنصر روانی ..... ۵۱

|          |                                                                    |
|----------|--------------------------------------------------------------------|
| ۶۱.....  | گفتار چهارم: مجنی علیه.....                                        |
| ۷۰.....  | گفتار پنجم: دادگاه صالح.....                                       |
| ۷۲.....  | گفتار ششم: رابطه‌ی سوء قصد به جان مقامات داخلی با جرایم سیاسی..... |
| ۷۵.....  | مبحث دوم: سوء قصد به جان مقامات رسمی خارجی.....                    |
| ۷۶.....  | گفتار اول: ماهیت.....                                              |
| ۸۲.....  | گفتار دوم: عنصر قانونی.....                                        |
| ۸۴.....  | گفتار سوم: عنصر مادی.....                                          |
| ۸۸.....  | گفتار چهارم: عنصر روانی.....                                       |
| ۹۰.....  | گفتار پنجم: مجنی علیه.....                                         |
| ۱۰۲..... | گفتار ششم: شرط محل وقوع جرم.....                                   |
| ۱۰۴..... | گفتار هفتم: شرط عمل متقابل.....                                    |
| ۱۰۶..... | گفتار هشتم: دادگاه صالح.....                                       |
| ۱۰۸..... | گفتار نهم: رابطه‌ی سوء قصد با جرایم سیاسی.....                     |
| ۱۱۱..... | مبحث سوم: سوء قصد به جان مقامات در کنوانسیون‌های بین‌الملل.....    |
| ۱۱۱..... | گفتار اول: کنوانسیون وین، اجماع به روابط دیپلماتیک مصوب ۱۹۶۱.....  |
| ۱۱۳..... | گفتار دوم: کنوانسیون راجع به مأموریت‌های مخصوص مصوب ۱۹۶۹.....      |
| ۱۱۴..... | گفتار سوم: کنوانسیون راجع به اوگیری و مجازات جرایم.....            |
| ۱۱۷..... | یافته‌های فصل دوم.....                                             |

## فصل سوم

واکنش‌ها و پاسخ‌ها به  
پدیده مجرمانه

۱۲۳

|          |                                      |
|----------|--------------------------------------|
| ۱۲۶..... | مبحث اول: پاسخ‌های کیفری.....        |
| ۱۲۶..... | گفتار اول: مسئولیت کیفری.....        |
| ۱۲۷..... | گفتار دوم: کیفرها.....               |
| ۱۴۲..... | مبحث دوم: پاسخ‌های حقوق پیشگیری..... |
| ۱۴۳..... | گفتار اول: تعریف پیشگیری.....        |
| ۱۴۸..... | گفتار دوم: مراحل پیشگیری.....        |
| ۱۵۷..... | گفتار سوم: روش‌های پیشگیری.....      |
| ۱۷۷..... | یافته‌های فصل سوم.....               |

نتیجه گیری ..... ۱۸۱

پیوست ..... ۱۹۱

منابع و مأخذ ..... ۲۰۷

الف) کتب ..... ۲۰۷

ب) مقالات ..... ۲۱۵

پایان نامه ها ..... ۲۱۷

www.ketab0.ir

## مقدمه

یکی از انواع جرایم علیه امنیت ملی کشورها ترور و سوء قصد به جان مقامات کشورهاست. دولت‌ها و حکومت‌ها همواره در طول تاریخ با ترور و اقدامات تروریستی علیه نمایندگان سیاسی و بزرگان کشوری و لشکری خود مواجه بوده‌اند. گروه‌های مخالف گاه با اقدامات تروریستی افراطی و گاه با انگیزه‌های خیرخواهانه در صدد اثبات عقاید و با اعلان انزجار خود به اقدامات تروریستی تمسک بر می‌دارند. بنابراین مبرهن است که هر رژیم یا نظام نوپایی که قدرت را بدست می‌گیرد جهت سرکوب مخالفان و تضمین امنیت ملی دهه‌ها من‌ته‌ای آن دولت است می‌کوشد تا با ممنوع کردن چنین رفتارهایی و اعمال کیفرهای نسبتاً شدید با یک رویکرد سرکوب‌درایانه، نسبت به این گونه جرائم، راه‌حل و پاسخی مناسب ارائه دهد. از سوی دیگر راهکارهای پیشگیرانه در مقابله با سوء قصد به جان مقامات همواره مورد توجه مدیران و سیاست‌گذاران نظام قضایی و دستگاه‌های امنیتی کشور قرار گرفته است. در این راستا شناخت نوع سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران در

قبال این جرم به عنوان یکی از انواع جرایم علیه امنیت و به عنوان گونه‌ای از تروریسم سیاسی مسئله‌ای است که مورد مذاقه‌ی بسیاری از حقوق‌دانان قرار گرفته است. از سوی دیگر از آنجا که یک مطالعه‌ی دقیق و همه‌جانبه مستلزم بررسی سایر اسناد بین‌المللی می‌باشد لذا در کنار مطالعه‌ی منابع حقوق داخلی، مطالعه کنوانسیون‌ها و پیمان‌نامه‌های خارجی ورد توجه بوده است. همچنین گونه‌های اقدام و سوء قصد علیه مقامات رسمی خارجی میهمان در قلمرو سرزمینی جمهوری اسلامی ایران نیز مسئله‌ای است که در حفظ امنیت ملی کشور ایران نشر دارد به گونه‌ای که این قبیل اعمال می‌تواند در روابط کشور میهمان و کشور ایران تأثیر داشته و در بسیاری از موارد به یک مسئله‌ی امنیتی مبدل گردد. در این کتاب برآنیم تا با مطالعه‌ی دقیق و همه‌جانبه‌ی سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران، در مقابله با این دسته از جرایم نوع برخورد اسناد و کنوانسیون‌های بین‌المللی به عنوان میثاق بین‌المللی در بین کشورهای عضو را مورد بررسی قرار دهیم. سوء قصد به جان مقامات سیاسی که از دیر باز در کشورهای مختلف ارتکاب می‌یافته است از مصادیق بارز تروریسم سیاسی می‌باشد. سوء قصد به جان مقامات طراز اول می‌تواند از جمله جرائمی است که ضمن به خطر انداختن موقعیت سیاسی حکومت از طریق تشویش اذهان عمومی و ایجاد ناامنی متضمن خطرانی برای جان اولیاء کشور و بطریق اولی توهین به آنان نیز می‌باشد و از این جهت این جرم را می‌توان از جمله جرائم سیاسی علیه امنیت داخلی و خارجی محسوب نمود.

در رابطه با جرم سوء قصد به جان مقامات خارجی نیز با توجه به اهمیت مقام مورد سوء قصد و تأثیری که ارتکاب این بزه می تواند در روابط بین دولت ایرانی و دولت خارجی داشته باشد، در تأثیر منفی چنین بزه‌ی روی این روابط که احتمالاً ممکن است به مناقشات و برخوردهای خصمانه و بروز کشمکشهای سیاسی و نظامی نیز منجر گردد تردیدی نمی توان داشت. در این میان و با توجه به رابطه مستقیم این جرم با سوله امنیت و استحکام پایه های کشور، نوع برخورد نظامی کیفری جمهوری اسلامی ایران با جرم سوء قصد به جان مقامات داخلی و خارجی و به عبارت دیگر نوع سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این کتاب به دنبال این است تا با بررسی دقیق و موşkافانه ی بارزترین مصداق تروریسم سیاسی یعنی سوء قصد به جان مقامات داخلی و خارجی، نوع سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران از لحاظ کیفری و کیفری بودن و یا پیشگیرانه بودن اقدامات نظام حقوقی کشورمان را در قبال این جرم یافته و نوع نگاه کنوانسیون ها و نیز ملی به این جرایم را بررسی نماییم.